

KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO

7.10.2024

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

HE 141/2024 VP

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI ARVONLISÄVEROLAIN JA AHVENANMAAN MAAKUNTAA KOSKEVISTA POIKKEUKSISTA ARVONLISÄVERO- JA VALMISTEVEROLAINSÄÄDÄNTÖÖN ANNETUN LAIN 18 B JA 22 A §:N MUUTTAMISESTA

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu seuraavaa:

Esityksen mukaan 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan. Muutos koskisi monia eri toimintoja, kuten henkilöliikennettä, majoitustoimintaa, sekä kulttuuri- ja urheilutoimintaa. Kaupan alalla muutoksen piirissä ovat esimerkiksi kirjat. Korotus ei koskisi sanoma- ja aikakauslehtiä. Samassa yhteydessä tiettyjen hygieniatuotteiden alv-kantaa alennettaisiin 14 prosenttiin.

Kaupan liitto huomauttaa, että arvonlisäverokantoihin kohdistuu merkittäviä korotuksia. Nyt käsittelyssä olevan korotuksen lisäksi syyskuun alusta tuli voimaan yleisen alv-kannan korotus 1,5 prosenttiyksiköllä 25,5 %:iin ja vuoden 2025 puolelle hallitus on kaavaillut myös makeisten alv-kannan korottamista 25,5 prosenttiin. Yhdessä muiden arvonlisäverotukseen kohdistuvien kiristysten kanssa tulee nyt käsiteltävänä oleva alv-korotus kiristämään jo hidastumaan kääntynyttä inflaatiota ja heikentämään kuluttajien ostovoimaa.

Lisäksi kaupan liitto pitää jatkuvia alv-korotuksiin liittyviä järjestelmämuutoksia ja hinnantarkastuksia haitallisina kaupoille. Ne sitovat kaupan yritysten resursseja ja aiheuttavat merkittävät kertaluontoiset kustannukset, joista hyöty valuu ulkomaisille järjestelmätoimittajille ja palveluntarjoajille.

Näiden syiden takia Kaupan liitto ehdottaa esityksen palauttamista valmisteluun, jossa alv-korotusten tasoa tarkastellaan uudelleen.

Kaupan liitto pitää perusteltuna kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen siirtämistä yleisen verokannan soveltamisalasta alennetun 14 prosentin verokantaan.

Kaupan liitto lausuu yllä olevan lisäksi yksityiskohtaisesti alv-korotuksen vaikutuksesta kirjakauppaan:

Esityksen mukainen alv-korotus vähentää kirjamyyntiä ja heikentää oppimista

Kirjojen arvonlisäveron korottaminen tilanteessa, jossa suomalaisten ostovoima on ennestään alhainen, on ongelmallista koko kirjakauppa alalle, sillä korotus tulee hyvin todennäköisesti vähentämään kirjojen ostamista. Samalla korotus heikentää erityisesti taloudellisesti heikommassa asemassa olevien henkilöiden ja perheiden mahdollisuutta harrastaa lukemista.

Suomen kirjakauppaverkosto, joka koostuu merkittävilta osin pk- tai mikroyrityksistä, on pieni ja alv-korotuksen myötä uhkaa pienentyä edelleen. Kirjakauppaverkoston pieneneminen vaikuttaa kirjojen saavutettavuuteen ja sitä kautta myös lukemiseen. Ulkomaiset verkkokaupat eivät tarjoa suomalaisille kotimaista kirjallisuutta. Elinvoimainen kirjakauppa ylläpitää ja edistää suomalaisten lukemista.

Kaupan liitto huomauttaa, että mikäli veronkorotus 10 prosentista 14 %:iin toteutetaan, Suomi on Tanskan jälkeen Euroopan tiukin kirjojen ja oppimateriaalien verottaja.

Kunnioitavasti

KAUPAN LIITTO

Kari Luoto
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
johtava asiantuntija